

1

ЯНГОЛЬСЬКА РІВНИНА, АЙДАХО

Вона була обраною.

Він місяцями вивчав дівчину — відколи її родина переїхала до поселення. Батько, Джордж Шелдон, був посереднім теслею й працював на будівництві. Мати, невиразна й непримітна жінка, була приписана до комунальної пекарні. Обоє були безробітні й сповнені відчаю, коли вперше забрели до церкви в Айдахо-Фолз у пошуках утіхи й порятунку. Джеремая зазирнув їм у вічі й побачив те, що було потрібно, — дві загублені душі у пошуках якоря, будь-якого.

Вони дозріли для жнив.

Тепер Шелдони жили разом із дочкою Кейті у котеджі С у новозведеної Голгофській групі, а в неділю займали приписану їм лаву в чотирнадцятому ряду. Перед їхнім будинком росли мальви й соняхи — ті самі життєрадісні квіти, що прикрашали інші двори. Багато в чому вони злилися з іншими шістдесятьма чотирма родинами «Зібрання» — родинами, що разом працювали, разом молилися і щовечора у святий день ділилися хлібом.

Але була у Шелдонів одна неповторна риса: вони мали надзвичайно вродливу дочку. Він не міг відвести від неї очей.

Зі свого вікна Джеремая бачив її на шкільному дворі. Була полуденна перерва, учні гуляли, насолоджуючись вересневим теплом, — хлопці у білих сорочках та чорних штанах, дівчата в довгих пастельних сукнях. Усі на вигляд здорові, розціловані

сонцем, як і належить дітлахам. Кейті Шелдон виділялася навіть поміж цих, схожих на лебедиць дівчат — неприборкані кучері, сміх, подібний на дзвіночок. Як же швидко змінюються дівчата. За один рік із дитини вона стала граційною юною жінкою. Яскраві очі, сяйливе волосся й рожеві щоки свідчили про плідність.

Вона стояла у затінку під дубом із двома іншими дівчатами. Вони схилилися одна до одної, неначе три грації, що перешіптуються про свої таємниці. Навколо вирувало шкільне подвір'я: школярі теревенили, грали у класики, копали футбольний м'яч.

Раптом Джеремая помітив, що до трійці дівчат прямує хлопець, і насупився. Хлопчині було років із п'ятнадцять: солом'яне волосся, довгі ноги у закоротких штанях. На півдорозі він зупинився, наче набирався сміливості. Тоді підвів голову й рушив уперед, до дівчат. До Кейті.

Джеремая припав до вікна.

Коли хлопець наблизився до неї, Кейті глянула на нього й усміхнулася. Усмішка була мила й невинна, призначена однокласникові, який майже безсумнівно думав лише про одне. О так, Джеремая здогадувався, що було у хлопчини в голові. *Гріх. Бруд.* А вони, Кейті і цей хлопець, уже розмовляли про щось — дві інші дівчини з розумінням відійшли вбік. Крізь гамір двору він не чув їхньої розмови, та бачив, як уважно Кейті схиляла голову, як кокетливо прибирала волосся з плеча. Він бачив, як схилився до неї хлопець, мовби винуюючи й смакуючи її аромат. Це той малий Мак-Кіннон? Адам чи Алан, якимось так. Тепер у поселенні жило стільки родин і стільки дітей, що запам'ятати всі імена йому не вдавалося. Джеремая сердито дивився на них, вчепившись у віконну раму так, що нігтями зарився у фарбу.

Він різко розвернувся й вийшов із кабінету, погупав сходами вниз. Із кожним кроком щелепи стискалися все міцніше, кислота пропалювала діру в шлунку. Він вилетів із будинку,

але біля воріт шкільного двору різко зупинився, намагаючись опанувати себе.

Так не можна. Не годиться показувати свій гнів.

Продзвенів шкільний дзвінок, закликаючи учнів із перерви. Джеремая постояв, заспокоюючись, глибоко дихаючи. Зосередився на ароматі свіжоскошеного сіна, хліба, що пікся на комунальній кухні поблизу. З протилежного боку поселення, де саме зводився новий молитовний дім, долинуло виття пилки та відлуння десятка молотків, якими забивали цвяхи. Шляхетні звуки чесної праці, спільної роботи во славу Його. «Я пастир їхній, — подумав Джеремая. — Я веду їх. І як далеко вони вже зайшли!» Досить було кинути оком на квітуче селище, де зводилися десятки нових будинків, щоб побачити, як процвітає парафія.

Нарешті він відчинив ворота й увійшов до шкільного двору. Проминув перший клас, в якому діти співали пісеньку-абетку, увійшов туди, де займалися учні середніх класів.

Учителька здивовано скочила зі свого стільця, побачивши його.

— Пророче Гуде, яка честь! — випалила вона. — Я не знала, що ви сьогодні навідаєтеся до нас.

Джеремая усміхнувся, і жінка зашарілася, тішачись його увазі.

— Сестро Дженет, не метушіться через мене. Я просто хотів зайти привітатися з вашим класом. Подивитися, чи всі радіють новому навчальному року.

Учителька, сяючи, розвернулася до класу.

— Хіба ж це не честь для нас — відвідини самого пророка Гуда! Учні, прошу, привітаймо його!

— Ласкаво просимо, пророче Гуде, — в унісон промовили діти.

— Чи всі задоволені навчальним роком? — запитав він.

— Так, пророче Гуде.

Знову унісон, такий досконалий, наче відрепетируваний.

Джеремая помітив, що Кейті Шелдон сидить у третьому ряду. А ще помітив, що білявий хлопчисько, який із нею фліртував, сидить майже прямо за нею. Він пішов класом, оглядаючи малюнки й есеї учнів, розвішані по стінах, киваючи й усміхаючись, наче йому було до них хоч якесь діло. Вся його увага була зосереджена на Кейті, яка скромно сиділа за партою, опутивши очі, як чемна й скромна дівчина.

— Я не хотів переривати уроку, — мовив він. — Прошу, продовжуйте вчитися. Вдамо, що мене тут немає.

— Ем, так. — Учителька відкашлялася. — Учні, розгорніть підручники з математики на сторінці двісті три. Виконайте вправи з десятої по шістнадцяту. А коли закінчите, перевіримо відповіді.

Зашаруділи листки паперу, зарипіли олівці. Джеремая ходив класною кімнатою. Школярі були надто налякані, щоб на нього дивитися, тож не зводили очей зі своїх парт. Це була алгебра — предмет, який сам він і не намагався опанувати. Біля парти білявого хлопчиська, який так відверто виявляв інтерес до Кейті Шелдон, він зупинився й, дивлячись через його плече, побачив ім'я на зошиті. *Адам Мак-Кіннон*. Баламут, із яким зрештою доведеться розібратися.

Джеремая підійшов до Кейті, зупинився й зазирнув їй через плече. Вона знервовано нашкрябала відповідь до завдання, тоді стерла її. Крізь проділ у довгому волоссі виднілася гола шия; шкіра почервоніла, немов під вогнем його погляду.

Нахилившись ближче, він вдихнув її аромат і відчув, як крижі затопило жаром. Ніщо не смакує краще за аромат плоти юної дівчини, а надто цієї, найсолодшої з усіх. Під тканиною ліфа набрякли бруньки грудей.

— Не хвилюйся, любя, — прошепотів він. — Я теж не дуже розумівся на алгебрі.

Кейті глянула на нього, і її усмішка була така чарівна, аж йому відібрало мову. «Так. Ця дівчина, безумовно, обрана».

* * *

Квіти й стрічки прикрашали лави, каскадами спадали з балок новозбудованого молитовного дому. Квітів було стільки, що зала нагадувала Едемський сад, запашний і мерехтливий. Вранішнє сонце лилося в очі вікон, і двісті радісних голосів співали хвалебні гімни.

Ми твої, о Господи. Родюче твоє стадо, щедрий твій урожай.

Голоси змовкли, і оргán несподівано загравав фанфари. Уся паства розвернулася до Кейті Шелдон, яка завмерла у дверях, спантелічено кліпаючи під пильними поглядами. На ній була пошита матір'ю біла сукня, оздоблена мереживом, з-під подолу визирали новенькі атласні човники. Голову вінчала дівоча корона з білих троянд. Орган знову загравав, паства нетерпляче чекала, та Кейті не могла поворушитися. Вона не хотіла ворушитися.

Батько змусив її зробити перший крок. Він узяв її попід руку, стиснув пальцями, безпомилково наказуючи рухом: «Не смій мене зганьбити!»

Кейті рушила з місця, крокувала заанімілими ногами в атласних тувельках до віттаря, що височів попереду. До чоловіка, якого Сам Господь обрав їй за мужа.

Краєм ока вона бачила знайомі обличчя: її вчителів, її друзів, її сусідів. Сестра Даяна, яка працювала в пекарні з її матір'ю, і брат Реймонд, який доглядав корів — їй так подобалося гладити їхні м'які боки. І от її мати, у першому ряду, де вона ще ніколи не стояла. То було почесне місце, що зберігалося для найшанованіших парафіян. Її мати була горда, така горда, наче королева у власній трояндовій короні.

— Мамо, — прошепотіла Кейті. — Матусю...

Та паства завела новий гімн, і за співом її ніхто не почув. Біля вівтаря батько відпустив її руку.

— Будь чемна, — пробуркотів він і відступив назад, до матері. Кейті розвернулася до нього, та шлях до відступу було перекрито.

Дорогу їй заступив пророк Джеремаєа Гуд. Взяв її за руку.

Якими ж гарячими були його пальці проти її прохолодної шкіри. І якою великою здавалася його рука, огорнута навколо її долоньки, наче вона потрапила в пастку до велета.

Парафіяни почали співати весільну пісню. *Радісний союз, благословенний небесами, навіки в Його очах!*

Пророк Гуд притиснув її до себе, і Кейті вереснула з болю, коли його пальці пазурами зарилися в її шкіру. «Ти тепер моя, прив'язана до мене волею Господа, — стверджувало це стискання. — Ти будеш покірنا».

Вона розвернулася до батьків. Безмовно благала їх забрати її звідси, повернути додому, де їй було місце. Та обоє сяяли, співаючи. Вона шукала очима хоч когось спроможного забрати її з цього жахіття, але бачила лише море радісних усмішок та кивків у залі, де сонце сяяло на пелюстках квіток і дві сотні голосів з'єднувалися в пісні.

У залі, де ніхто не чув і не хотів чути мовчазних криків тринадцятилітньої дівчинки.

2

ШІСТНАДЦЯТЬ РОКІВ ПО ТОМУ

Їхній роман добігав кінця, та ніхто не хотів цього визнавати. Натомість вони говорили про розмиті дощем дороги, і те, які зранку затори, і ймовірність того, що її рейс з аеропорту Логан затримують. Вони не говорили про те, що тягарем лежало в обох на душі, хоча Мора Айлс чула це в голосі Деніела Брофі, та й у власному теж — такому придушеному, такому вицвілому. Обоє намагалися вдавати, наче між ними нічого не змінилося. Ні, вони просто були виснажені напівбезсонною ніччю в полоні тієї самої болючої розмови, що була їхньою передбачуваною кодою до любовців. Розмови, в якій вона завжди почувалася вимогливою прохачкою.

«Якби ж ти міг лишатися тут зі мною щонаочі. Якби ми могли щоранку прокидатися разом».

«Тут і зараз я твій, Моро».

«Але не повністю. Поки не зробиш свій вибір».

Вона визирнула з вікна, на автомобілі, що, хлюпаючи, мчала крізь зливу. «Деніел не може змусити себе обрати, — подумала вона. — І навіть якби він обрав мене, навіть якби покинув священство й свою дорогоцінну церкву, провина залишалася б із нами завжди, дивилася б сердито, як його невидима коханка». Мора дивилася, як двірники збивають покрив води, і тьмяне світло надворі пасувало до її настрою.

— Ти встигаєш саме впритул, — мовив він. — Зареєструвалася онлайн?

— Учора. Посадковий талон є.
— Добре. Це збереже тобі кілька хвилин.
— Але треба ще зареєструвати валізу. Зимовий одяг у ручну поклажу не вмістився.

— Медичну конференцію можна було б влаштувати в теплому й сонячному місці. Для чого летіти у Вайомінг у листопаді?
— У Джексон-Гоул має бути красиво.
— На Бермудах теж красиво.

Мора наважилася подивитися на Деніела. Сутінки в автомобілі приховували виснажені зморшки його обличчя, та вона однаково бачила срібло у волоссі — його ставало дедалі більше. «Як ми постаріли лише за один рік, — подумала вона. — Кохання зістарило нас обох».

— Коли повернуся, можемо полетіти у тепло, — мовила вона. — На вихідні.

А тоді безтурботно засміялася.

— Чорт, а краще забудьмо про весь світ і зникнімо на цілий місяць!

Деніел мовчав.

— Чи я забагато прошу? — тихо перепитала Мора.

Він виснажено зітхнув.

— Хоч як би нам хотілося забути про світ, він завжди буде тут. І ми муситимемо до нього повернутися.

— Ми не *мусимо* робити нічого.

Його погляд був безмежно журливий.

— Моро, ти ж насправді в це не віриш. — Деніел знову розвернувся до дороги. — І я так само.

«Ні, — подумала вона. — Ми обоє віримо у свою трикляту відповідальність. Я щодня ходжу на роботу, плачу податки за розкладом і роблю те, чого чекає від мене світ. Можу скільки завгодно белькотіти про втечу з ним, про щось дике й божевільне, але знаю, що ніколи цього не зроблю. І Деніел не зробить».

Він зупинив авто біля її терміналу. Вони трохи посиділи, не дивлячись одне на одного. Мора натомість зосередилася на подорожніх, таких, як вона сама, — вони чекали на реєстрацію, усі загорнуті в дощовики, наче негожого листопадового ранку відвідували похорон. Їй насправді не хотілося виходити з теплого авто й приєднуватися до змученої юрби мандрівників. «Замість того щоб сідати в літак, можу попросити його відвезти мене додому, — подумала. — Якщо в нас буде ще кілька годин для розмови, може, ми знайдемо спосіб усе виправити».

Хтось постукав у лобове скло, Мора підвела очі й побачила, що на них сердито дивиться поліціант.

— Зупинка лише для висадки, — гарикнув він. — Відженіть транспорт.

Деніел опустив вікно.

— Я саме її висаджую.

— То не стійте тут увесь день.

— Я візьму твій багаж, — сказав Деніел і вийшов з автомобіля.

Вони стояли, тремтячи разом, на узбіччі, у мовчанні серед какофонії гуркоту автобусів та автомобільних сигналів. «Якби він був моїм чоловіком, — подумала Мора, — ми поцілувалися б на прощання просто тут». Але вони занадто довго ретельно уникали вияву почуттів у присутності інших, і хоча цього ранку Деніел був без священницького комірця, навіть обійми здавалися небезпечними.

— Мені не конче летіти на конференцію, — мовила вона. — Можемо провести тиждень разом.

Деніел зітхнув.

— Моро, я не можу просто зникнути на тиждень.

— А коли зможеш?

— Мені потрібен час, щоб владнати відпустку. Обіцяю, ми кудись поїдемо.

— Але обов'язково буде кудись їхати, правда ж? Кудись, де нас ніхто не знає. А я хоч раз хотіла би провести з тобою тиждень, не *тікаючи*.

Він зиркнув на поліціянта, який знову прямував до них.

— Поговоримо про це наступного тижня, коли ти повернешся.

— Агов, містере! — загорлав коп. — *Негайно* приберіть машину!

— Авжеж, поговоримо, — засміялася Мора. — Розмови про це нам чудово вдаються. Здається, тільки цим ми й займаємося.

Вона схопила валізу.

Деніел потягнувся до її руки.

— Моро, будь ласка. Не треба так прощатися. Ти ж знаєш, що я тебе кохаю. Просто потрібен час, щоб із цим розібратися.

Його обличчя було різьблене болем. Усі ці місяці омани, нерішучості й провини залишили свої шрами, притьмарили ту радість, яку він віднайшов із нею. Мора могла б утішити його самою усмішкою, підбадьорливим стисканням руки, але на ту мить вона не бачила нічого, крім свого власного болю. І думати могла лише про відплату.

— Гадаю, наш час сплив, — мовила вона й пішла до терміналу.

Щойно скляні двері з шурхотом зімкнулися за її спиною, Мора пошкодувала про свої слова. Але коли зупинилася й озирнулася, то побачила через скло, що Деніел уже сідає до машини.

* * *

Ноги чоловіка були широко розкинуті, відкривали розірвані тестикули та попечену шкіру сідниць та промежини. Знімок із моргу з'явився на екрані без попередження від лектора, та ніхто з тих, хто сидів у темній конференц-залі готелю, навіть не збентежився. Аудиторія була звична до розбитих, зруйнованих тіл. Тих, хто бачив обвуглену плоть і торкався її, знав її сморід, не налякати стерильним знімком. Насправді сивий чоловік,

який сидів поруч із Морою, навіть куняв, і у мороці вона бачила, як хитається його голова у боротьбі між сном та пробудженням, байдужа до огидних знімків, що світилися на екрані.

— Тут ви бачите типові ураження автомобільною бомбою. Жертвою став сорокап'ятирічний російський бізнесмен, який одного ранку сів у свій «мерседес» — могу додати, що це був дуже гарний «мерседес». Повернувши ключ запалювання, він запустив вибухівку, розміщену під його сидінням. Як видно з рентгенівських знімків...

Доповідач клацнув комп'ютерною мишкою, і на екрані з'явився новий слайд презентації. То був знімок таза, рознесеного вщент. М'які тканини були всіяні уламками кісток та металу.

— Через силу вибуху уламки автомобіля потрапили чітко у промежину, розірвали мошонку й зрізали сідничні горби. Хоч як прикро, в цю епоху терористичних нападів ми все краще знаємося на подібних вибухових ураженнях. Тут бомба була невелика, призначена лише для водія. Утім, у царині тероризму йдеться про значно більші вибухи з численними жертвами.

Він знову клацнув мишкою, з'явилися знімки вийнятих органів — вони блищали на зеленому хірургічному простирадлі, мовби приношення від м'ясника.

— Іноді зовнішні ураження не сильно помітні, навіть коли внутрішні травми виявляються смертельними. Це результат вибуху зі смертником у єрусалимському кафе. Чотирнадцятилітня дівчина отримала значні ударні ураження легень та перфорацію органів черевної порожнини. Та обличчя залишилося цілим. Схоже на янгольське.

Наступний знімок на екрані викликав першу помітну реакцію в аудиторії — шепіт суму й зневіри. Здавалося, дівчина мирно відпочиває, на бездоганному обличчі не було ані сліду зморшок чи тривоги, темні очі дивилися з-під густих вій. Зрештою, повну залу патологоанатомів шокувала не кров, а краса.

Їй було чотирнадцять, у мить смерті вона, певно, думала про домашнє завдання, чи гарну сукенку, чи хлопця, на якого кинула погляд на вулиці. Вона не уявляла, що її легені, печінка й селезінка скоро опиняться на столі для розтинів чи що одного дня двісті патологоанатомів дивитимуться на її фото, роззявивши роти.

Коли ввімкнули світло, пригнічення не минуло. Інші потяглися до виходу, а Мора залишилася на місці, передивляючись нотатки на планшеті — бомби з цвяхами, бомби у посылках, автомобільні бомби й закопані бомби. Коли йдеться про те, як завдати болю іншому, винахідливість людини не знає меж. «Ми так чудово вміємо вбивати одне одного, — подумала вона. — І такі нікчеми в любові».

— Перепрошую, ви, часом, не Мора Айлс?

Вона звела очі до чоловіка, який підвівся з місця у двох рядах від неї. Приблизно її віку, високий, спортивний, засмаглий, з вицвілим від сонця волоссям, яке автоматично викликало думку: «Каліфорнійський хлопчисько». Обличчя здавалося неясно знайомим, та Мора все не могла пригадати, звідки знає його, і це було дивно. Таке обличчя запам'ятає будь-яка жінка.

— Так і знав! Це ж ви, правда? — Чоловік засміявся. — Я вас помітив, щойно ви ввійшли.

Мора похитала головою.

— Я перепрошую. Мені соромно, та я ніяк не можу згадати.

— Це тому, що минуло багато часу. І у мене більше немає хвостика. Даґ Комлі, Стенфорд. Коли це було? Двадцять років тому? Не дивно, що ви мене забули. Чорт, я сам себе забув би.

Раптом виринув спогад: молодик із білявим волоссям та захисними окулярами на обпеченому сонцем носі. Він тоді був значно кощавішим — гончак у блакитних джинсах.

— Ми разом займалися в лабораторії? — запитала вона.

— Кількісний аналіз. Третій курс.

— І ви це пам'ятаєте, за двадцять років? Дивовижно.

— Я анічорта не пам'ятаю про кількісний аналіз. Але пам'ятаю вас. Ви сиділи навпроти мене і мали найкращі у групі оцінки. Зрештою вступили до медичної школи Каліфорнійського у Сан-Франциско?

— Так, але нині живу в Бостоні. А ви?

— До Каліфорнійського в Сан-Дієго. Так і не змусив себе залишити Каліфорнію: маю залежність від сонця та серфінгу.

— Зараз це видається дуже непоганим. Лишень листопад, а я вже втомилася від холоду.

— А мене наче приколює весь цей сніг. Це весело.

— Бо ви не мусите жити посеред нього чотири місяці на рік.

Конференц-зала вже спорожніла, працівники готелю склали стільці, прибирали звукове обладнання. Мора захпала свої нотатки до торби й підвелася. Поки вони з Даґом ішли до виходу паралельними рядами, вона запитала:

— Побачимося сьогодні на коктейльній вечірці?

— Думаю, я прийду. А з вечерею кожен розбирається сам, еге ж?

— Так у розкладі написано.

Вони разом вийшли із зали до готельного лобі, повного інших лікарів із такими ж білими бейджами з іменами, з такими ж торбами з логотипом конференції. Разом чекали на ліфт, намагаючись підтримати розмову.

— То ви приїхали з чоловіком? — запитав Даґ.

— Я незаміжня.

— Хіба у журналі випускників не було оголошення про ваше весілля?

Мора здивовано глянула на нього.

— Ви справді слідкуєте за такими речами?

— Мені цікаво, куди моїх однокурсників приведе життя.

— У моєму випадку — до розлучення. Уже чотири роки як.

— О, мені прикро.

— А мені — ні, — знизала вона плечима.

Вони приїхали на четвертий поверх, разом вийшли.

— Побачимося на вечірці, — махнула Мора на прощання й дістала картку-ключ від свого номера.

— Ви з кимось вечеряєте? Бо так вийшло, що я нині вільний. Якщо хочете приєднатися — вполюю нам хороший ресторан. Тільки скажіть.

Вона розвернулася, щоб відповісти Даґові, але той уже йшов геть коридором, повісивши торбу на плече. Поки Мора дивилася, як він іде, у голові раптом спалахнув іще один спогад про Даґласа Комлі: він у блакитних джинсах шкутильгає на милицях через двір кампусу.

— Ви того року ногу зламали? — гукнула вона. — Здається, незадовго до іспитів.

Він зі сміхом розвернувся до неї.

— *Ось* що ви про мене пам'ятаєте?

— Тепер починаю щось згадувати. Начебто інцидент на лижах чи щось таке.

— Щось таке.

— То це були не лижі?

— Ох, — похитав головою Даґ. — Мені надто соромно про це говорити.

— Ну все, тепер ви мусите мені розповісти.

— Якщо ви зі мною повечеряєте.

Мора забарилася: відчинилися двері ліфта, з'явилися чоловік та жінка. Вони йшли коридором під руку, вочевидь разом і не боячись це показати. «Ось як мають поводитися пари», — подумала вона, дивлячись, як ті заходять до номера і як за ними зачиняються двері.

А тоді подивилася на Даґласа.

— Із задоволенням послухаю цю історію.